

temat lekcji:

Prawa dzieci, najmłodszych obywateli i obywaterek współczesnego świata. Praca z tekstem noweli *Katarynka* Bolesława Prusa

Odpowiedzi grupy lub swoje możesz zapisywać na wirtualnej tablicy wskazanej przez Twojego nauczyciela lub nauczycielkę, w zeszycie albo na karcie pracy.

Zadanie 1

Co sądzisz o wymowie powiedzenia „dzieci i ryby głosu nie mają”?

Zastanów się nad tym pytaniem i jeżeli masz taką możliwość porozmawiaj z koleżanką lub kolegą z pary.

Zadanie 2

Pracując w grupie (lub pojedynczo) przypomnijcie sobie informacje na temat bohaterów *Katarynki* Bolesława Prusa i zapiszcie je.

Grupy 1 i 2 – Pan Tomasz (kim był, czym się zajmował, jakie miał upodobania).

Grupy 3 i 4 – ośmioletnia dziewczynka (kim była, w jaki sposób się zachowywała, w jaki sposób radziła sobie z chorobą).

Grupy 5 i 6 – matka ośmioletniej dziewczynki (kim była, czym się zajmowała, jaki miała stosunek do choroby swojej córki).

Zadanie 3

W grupie zapoznajcie się z jedną z historii dzieci z różnych krajów na świecie umieszczonych w materiale

1. Wspólnie odpowiedzcie na pytania:

W jakiej sytuacji znalazło się dane dziecko?

Jakie są tego przyczyny?

Możesz zapisać swoje przemyślenia w notatce poniżej.

Zadanie 4

Wspólnymi siłami spróbujemy stworzyć teraz klasowy Kodeks praw dziecka, prezentujący najważniejsze Waszym zdaniem prawa i wolności, które przysługują każdemu dziecku na świecie.

Pracując w grupie zastanówcie się i na podstawie poznanych wcześniej historii dzieci zaproponujcie i zapiszcie dwa prawa dziecka.

Z Konwencji o prawach dziecka (Materiał 2) wybierzcie dwa najistotniejsze według Was prawa i zapiszcie je własnymi słowami.

Zaproponujcie jeden zapis, który wspólnie stworzyliście, do klasowego Kodeksu praw dziecka.

Historia 1:

Nira ma 9 lat i mieszka w północno-zachodnich Indiach. Właśnie dzisiaj jest przygotowywana do wesela. Wesela nie jest legalne i utrzymuje się je w tajemnicy przed postronnymi osobami. Pan młody pochodzi z sąsiedniej wioski i jedyną osobą, która go zna, jest ojciec dziewczynki. Indyjskie prawo zabrania dziewczętom wychodzić za mąż przed ukończeniem 18. roku życia, dlatego cała uroczystość utrzymywana jest w sekrecie.

Historia 2:

Imad ma 12 lat i przeżył bombardowanie w pobliżu szkoły w zachodniej części Aleppo, dawniej największego miasta w Syrii. Chłopiec jest zdrowy i może pracować – zbiera plastik, z którego następnie w prowizorycznych warunkach powstaje benzyna. To bardzo niebezpieczne zajęcie – domowa rafineria w każdej chwili może wybuchnąć, ale chłopiec nie ma wyjścia, tylko w ten sposób jest w stanie pomóc w utrzymaniu rodziny, która cierpi z powodu braku wody i jedzenia. Chłopiec nie pamięta innej rzeczywistości niż trwająca w Syrii od 2012 roku wojna.

Historia 3:

Xuân ma 10 lat i mieszka w małej wiosce w delcie Mekongu w południowym Wietnamie. Codziennie wczesnie rano wstaje, by pomagać rodzicom w pracach polowych. Zaczyna pracę o świcie i kończy wieczorem. Xuân nie chodzi do szkoły, nie ma czasu, praca wypełnia jej cały tydzień, aż 42 godziny tygodniowo. Xuân jest bardzo zmęczona, jej jedyną radością są krótkie przerwy od pracy, wypełnione zabawą z innymi pracującymi dziećmi.

Historia 4:

Lesedi ma dziś 15 lat. Mieszka w Demokratycznej Republice Kongo. Niezbyt dobrze pamięta moment, gdy członkowie jednego ze zbrojnych ugrupowań porwali go z domu rodzinnego, pamięta jednak przysposabianie go do roli żołnierza, które odbywało się w atmosferze nienawiści i przemocy. Chłopiec mówi, że często śni mu się, że znowu stoi na linii ognia i że grozi mu śmiertelne niebezpieczeństwo. Lesedi wie, że mógł zginąć, wystawiony na pierwszy ogień, by chronić dorosłych członków organizacji zbrojnej.

Historia 5:

Sauda mieszka w Nigerii. Ta dziewięcioletnia dziewczynka wymaga natychmiastowej pomocy – cierpi z powodu ostrego niedożywienia, jak wiele innych dzieci z Nigerii, kraju zniszczonego konfliktem. Sauda z powodu braku pożywienia ma osłabiony układ odpornościowy, istnieje ryzyko, że zachoruje na odrę – w minionym tygodniu zachorowała jej siostra Samanya. Nie wiadomo, czy dziewczynka przeżyje. Odra jest chorobą zakaźną, bardzo niebezpieczną w kontakcie z osłabionym organizmem.

Historia 6:

Delamar ma 11 lat, mieszka w Sudanie Południowym. Urodził się bez rąk. Ma poczucie swojej inności, bezradności, samotności, ponieważ na co dzień jest odsunięty od życia rodzinnego. Rodzice dzieci niepełnosprawnych fizycznie często odsuwają swoje dzieci lub ukrywają je przed wzrokiem innych, gdyż niepełnosprawność może być uważana za oznakę „nieczystości” rodziny.

Materiał 2 - Konwencja o prawach dziecka

Prawa cywilne

prawo do życia i rozwoju
prawo do tożsamości (nazwisko, imię, obywatelstwo, wiedza o własnym pochodzeniu)
prawo do wolności, godności, szacunku, nietykalności osobistej
prawo do swobody myśli, sumienia i wyznania
prawo do wyrażania własnych poglądów i występowania w sprawach dotyczących dziecka, w postępowaniu administracyjnym i sądowym
prawo do wychowywania w rodzinie i kontaktów z rodzicami w przypadku rozłączenia z nimi
prawo do wolności od przemocy fizycznej lub psychicznej
prawo nierekrutowania do wojska poniżej 15. roku życia

Prawa socjalne

prawo do odpowiedniego standardu życia
prawo do ochrony zdrowia
prawo do zabezpieczenia socjalnego
prawo do wypoczynku i czasu wolnego

Prawa kulturalne

prawo do nauki (bezpłatnej i obowiązkowej w zakresie szkoły podstawowej)
prawo do korzystania z dóbr kultury
prawo do informacji
prawo do znajomości swoich praw

Prawa polityczne

prawo stowarzyszania się i zgromadzeń w celach pokojowych

Źródło: Konwencja o prawach dziecka, Kancelaria Sejmu:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19911200526/T/D19910526L.pdf>

oraz https://pl.wikipedia.org/wiki/Konwencja_o_prawach_dziecka

.

